

A. Warro

Kylän tärkein nainen

Kylän tärkein nainen

Papulle

Kylän tärkein nainen

A. Warro

© 2020 Annemari Warro

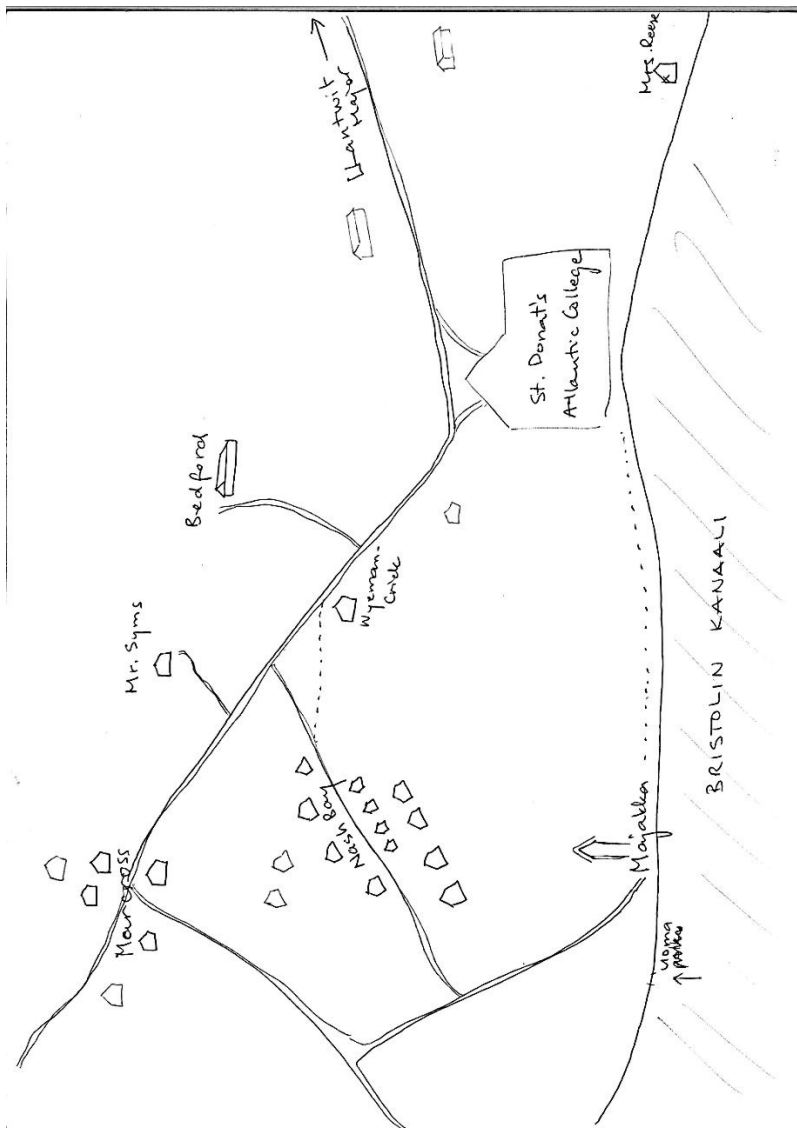
Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 9789528025375

Sisällys

-
1. Talo auringossa
 2. Päiviä ja iltoja
 3. Karuselli
 4. Meriseikkailun makua
 5. Liukkaalla pinnalla
 6. Pennut kasvavat
 7. Pikkujoulu
-

1. Talo auringossa

Frances

Auto lähti käyntiin toisella yrityksellä. Frances Evans vilkaisi peileihin ja työnsi peruutusvaihteen päälle pakittaen autonsa pihalta tielle. Tie oli hiljainen; Nash Bayn kylän työikäiset olivat jo lähteneet töihinsä, joko kaupunkiin kuten Jimmy, tai omille viljelyksilleen. Iso osa kyläläisistä oli kuitenkin vanhuksia, ja heistä useita Frances tänäänkin tapaisi. Hänen nahkainen ruskea terveydenhoitajan laukkunsa nökötti tarvikkeita pullistellen takapenkillä.

Ensin kuitenkin Jennyn luo – Frances vilkaisi vasemmalle puolelleen etupenkillä lojuvaa vihkopinoa. Vihkojen kannet olivat haalistuneita. Kyseessä oli selvästikin lauluja ja nuottivihkoja. Frances oli niitä hieman selannut ja tullut siihen tulokseen, että Jenny saisi ne käydä paremmin läpi. Hänellä itsellään riittäisi työsarkaa arkun muussa sisällössä. Äiti oli säilyttänyt arkussa muistoja nuoruudestaan mistä hän ei ollut useinkaan lapsilleen kertonut. Arkusta hän oli kertonut aivan loppuvaiheessa, se oli ollut varastossa ja sen päälle oli kasattu laatikollinen vanhoja

kumisaappaita, lasten leluja ja muuta nykyään tarpeetonta tavaraa.

Arkussa oli ollut Francesin ja hänen veljensä Colinin lapsena piirtämiä kuvia sekä parikin vihkoa liimattuja filmitähtien valokuvia ja lehdistä leikattuja kellastuneita kuvia. Ne eivät olleet Franin eikä Colinin vaan ilmeisesti äidin omia.

Filmitähdistä olivat kaikki nuoret tietysti olleet kiinnostuneita, niin kauan kuin sellaisia oli ollut, mutta kenties St. Donat'sin linnan lähimenneisyydellä oli siihen osansa tämän kylän nuorten kohdalla, erityisesti 30-luvulla äidin nuoruuden aikaan. Filmitähdet olivat olleet kylässä tuttu näky lehtikeisari Randolph Hearstin omistaessa linnan. Frances muisti, että hänen omassa lapsuudessaan Llantwit Majorin uutta pubinomistajaa oli paheksuttu kovasti tämän maalattua uudelleen seinän, johon kuuluisuudet olivat kirjoittaneet muistokirjoituksensa lasillisella käydessään.

Jennyn talo näkyi jo tien oikealla puolen, Frances kurvasi sen eteen mutta ei ajanut pihaan koska hänen ei ollut tarkoitus viipyä pitkään. Hän astui Orchard Housen pihaan pikkuportista, jonka saranoista lähti avatessa kirskahtava ääni, ja takorautainen salpa kolahti lopuksi kiinni hänen perässään. Hän vilkaisi taloa, jonka keittiöpuutarhaan paistoi aamupäivän

aurinko lupauksia antavasti. Se ei oikein kuvastanut talon emäntää. Tämä oli ihminen, jolla oli mitä vaikuttavin menneisyys mutta ei mitään tulevaisuutta mikäli hänen käytöksestään saattoi jotakin päätellä. Kuitenkin sama nainen oli nuorenpuoleinen, sivistynyt ja viehättäväkin.

Frances ei ollut nähnyt ystäväänsä kunnolla koko kesänä. Ensin Jenny oli matkustanut Suomeen, sillä aikaa Francesin äiti Annie oli saanut sydänkohtauksen ja kuollut neljän viikon kuluttua uuteen kohtaukseen. Jenny oli juuri kerennyt ajoissa takaisin osallistuakseen hautajaisiin mutta siellä naiset eivät olleet ehtineet jutella omista asioistaan. Frances oli totta kai ollut tilaisuudessa järkyttynyt ja itkettynytkin mutta tarkkanäköisesti hän oli silti arvellut, että pitkä kesäloma kaukana Pohjolassa oli tehnyt Jennylle hyvää. Ystävättären ilme oli avoimempi ja hänen hymynsä aidompi kuin koko sinä aikana minkä naiset olivat toisensa tunteneet.

Frances kiersi pääovelle, painoi ovikelloa ja kuuli sen soivan sisällä. Pian ovi jo aukesi ja aurinko tulvahti eteiseen. Jenny näytti siltä kuin olisi vielä ollut puoliksi nukuksissa, ainakin hän näytti olevan kaukana ajatustensa viettävänä.

Jennyn pukiessa itsensä Frances keitti veden, laittoi kaksi palaa leipää paahtimeen, ja otti tottuneesti kupit

kaapista sekä voin työpöydältä ja marmeladin jääkaapista. Radiosta tuli klassista musiikkia mitä Franceskin kuunteli juuri nyt paljon mielummin kuin meluisaa poppia mitä hänen oma radionsa yleensä syyti ilmoille.

Teekupillisen hätäisesti juotuaan Frances kutsui Jennyn kotiinsa oikein kunnon ajatustenvaihtoa varten. Jätettyään nuottivihot hän kiiruhti äänekkään portin kautta autolleen, ja ajoi päivän ensimmäisen potilaansa luo.

Mr. Albert Thomas asui talossa, joka oli selvästi vinossa. Kun sinne astui sisään, sai kävellä ensimmäiset askeleet eteisessä alamäkeä, sitten oli pidettävä varansa, ettei törmännyt vauhdilla suoraan olohuoneen puolelle. Ulko-ovi pamahti kiinni automaattisesti ja ilmoitti useimmiten olohuoneessa lepäilevälle asujalle vieraan saapumisesta. Tällä kertaa Mr. Thomas oli noussut teenkeittoon tarjoten vahvaa mustaa juomaa terveyssisarellekin säröllä olevasta kupista. Frances otti teen ja samalla vaivihkaa tarkkaili, miten vanhan miehen touhuaminen onnistui. Tänään hänen potilaansa päivä näytti eilistä paremmalta.

”Henki vielä pihisee, sehän tässä jotain merkitsee!” ukko kähisi ja virnisti harvahampaisella suullaan.

”Teillä, kultaseni, se henki pihiseekin enemmän kuin lääkäri määrää. Otetaanpas nämä päivän karamellit esiin.”

Frances avasi teofylliinipurkin ja otti esiin kolme lääkekapselia, joista kaksi hän laittoi pieneen jokseenkin puhtaaseen kuppiin ja antoi yhden ukon kouraan.

Mr. Thomas oli joskus ollut työssä hiilikaivoksessa. Hänen keuhkonsa eivät enää pitkään jaksaisi hengittää mutta sitkeästi ukko asui kotonaan vaikkei enää yläkerran makuuhuoneeseen kyennytäkään kapuamaan. Hän oli Nash Bayhin muutettuaan asunut pitkään yhdessä veljensä kanssa tässä samassa talossa mutta veli oli kuollut niihin aikoihin kun Frances oli vielä ollut Robbien taaperoiässä kotirouvana. Frances huokaisi, kulautti kurkkuunsa viimeisen teetilkän, ja pesi kuppinsa. Hän vilkaisi pieneen jääkaappiin. Siellä oli maitopullo puolillaan, voipaketti sekä pala kinkkua. Pöydällä oli pussissa leipää. Leipäpussin vieressä kekoaan kasvatti melko täysinäinen tuhkakuppi.

Naapuri toisi Mr. Thomasille iltapäivällä hieman keittoa.

”Tulen taas huomenna teitä katsomaan, älkää polttako torppaanne.”

Frances lähti ukkoa kädelle taputtaen. Ulos päästyään hän veti syvään raikasta ilmaa keuhkoihinsa iloisena omien palkeidensa toiminnasta. Pienikin hetki tuolla

sisällä sai vaatteet haisemaan tupakalle mikä melkein yökötti häntä mutta hän varoi näyttämästä sitä kuolemansairaalle miehelle.

Seuraava käyntikohde oli nuori mies, jolta oli toissa viikolla leikattu umpilisäke. Frances poisti tottuneesti ompeleet leikkaushaavasta.

”Tämä on hienosti parantunut. Nyt sinun, Gavin, pitää muistaa ottaa rauhallisesti eikä lähteä jalkapallokentälle tai painoja nostelemaan ennen kuin haava on lopullisesti parantunut.”

Gavin saatteli Francesin ovelle mutta ei uskaltanut suoristaa vielä kokonaan salskeaa varttaan peläten haavan aukeavan.

Frances ajaa körötteli seuraavaksi muutaman mailin matkan odottavaa äitiä, Mrs. Llwydia, tapaamaan. Tämä odotti ensimmäistä lastaan onnellisena mutta epävarmana kuten useimmat nuoret rouvat. Sitä miettiessään Frances ajatteli omaa ensimmäistä raskauttaan yli kuusitoista vuotta aiemmin. Hänkin oli pelännyt synnytystä ja pystyi hyvin samaistumaan potilaidensa pelkoon. Kuinka häntä olikaan ärsyttänyt jo kokeneiden synnyttäjien hokema: ”Eipä ole kukaan lapsi vielä sisään jäänyt!” Hän ei liioin ollut unohtanut synnytyksen viiltävän puristavaa kipua tai tilanteen alastonta tahmaisuutta mutta muistoista hallitsevin oli

aurinkoisen kätilön kiekaisu ”Niin nätti tyttö!” vauvan vaativan parkaisun seuraamana. Amyhän se oli saapunut maailmaan.

Franin ajatukset palasivat Jenniferiin. Tälle oli elämä antanut runsaalla kädellä kauneutta, lahjakkuutta ja rakkautta, mutta niiden päälle syytänyt murhetta, petosta ja epätoivoa. Frances piti Jennyn aviomiehestä Eddiestä - kukapa tästä ei olisi pitänyt - mutta ajatteli samaan aikaan miehestä painokelvottomia ajatuksia koska oli sydämessään lojaali ystävälleen. Frances kuuli kylällä monenlaisia juttuja ja vaikka hän ei kaikkea kuulemaansa sellaisenaan uskonut, oli selvää, että Eddiellä oli kylällä asuttujen vuosien aikana ollut sutinaa ainakin bridgendiläisen tarjoilijattaren ja Cardiffissa asuvan liikunnanopettajan kanssa. Francesta painoi kun hän ei hennonnut puhua näistä Jennyn kanssa. Olikohan Eddie ollut samanlainen jo ennen pikku Miken kuolemaa?

Frances ohjasi oikeanpuoleiselle kaistalle ja pysäytti ”koslansa”, joksi hänen esikoisensa Amy hänen autoaan nyrpistäen nimitteli, Mrs. Llwydin oven eteen. ”Heipä hei, oletkohan sinä yhtään kasvanut viime viikosta?” jutteli Frances rauhoittavasti Mrs. Llwydille. ”Kyllä tämä jo alkaa päällekin päin näkyä”, totesi nuori Mrs. Llwyd ujosti. ”Uskaltaisikohan mennä jo vaunuostoksille vai tuoko se huonoa onnea?”

”Älä höpsi. Huonoa onnea tuo se, jos ei edes yritä varautua mitenkään vauvaa varten. Annas kun kuuntelen...” Frances painoi äänitorven tulevan äidin vatsaan ja hymyili pian. ”Tämä pikkukaveri voi hyvin ja hänen majansakin on tainnut hiukkasen kasvaa”, Frances venytti mittanauhaa nuoren naisen pikkuisen vatsakummun päällä.

”Eilen vatsassa tuntui jotain kummallista kuplimista. Se tuntui tulevan sieltä vauvasta päin eikä minun mahastani. Voiko se olla vaarallista? En uskaltanut kertoa Garylle.”

Frances hymyili vielä leveämmin ja oikaisi itsensä.

”Voi, kultaseni, varaudu seuraavaksi siihen, että vauva alkaa potkia ja liikkua tuossa kokovartalokylvyssään. Se, mitä tunsit, on vauvan liikkeitä. Nyt teitä on todellakin kaksi, eikö niin?”

Frances jutteli vielä hetken naisen kanssa ja lähti taas liikkeelle. Tänään tuntui olevan kaikki hyvin.

Käytyään välillä vastaanottohuoneessaan tekemässä merkinnät päivän käynneiltä hän suuntasi vielä Llantwit Majorin suuntaan lampaiden asuttamien niittyjen taakse, rantatörmän katveessa kyhjöttävään varjoisaan mökkiin. Mrs. Reese ei ollut yhtä huonossa kunnossa kuin Mr. Thomas mutta hänen sydämensä oli jo kertaalleen ollut sanoa sopimuksen irti eikä enää kestänyt touhuamista. Mrs. Reese ei kuitenkaan

halunnut muuttaa minnekään kotoaan, ja Frances kävi mökissä pari kertaa viikossa ”ohimennen” kuten hän rouvalle sanoi, vaikka mökille oli ajettava päätieltä puolen mailin matka aivan varta vasten.

”Sinun äitisi Annie oli hyvä ystäväni, kyllähän sinä sen tiedät. Hän oli iloinen ihminen, vanhoilla päivilläänkin niin ajassa mukana. Kävi täällä autollaan vielä kesän korvalla. Me juttelimme yleensä vanhoista asioista, ei niitä täällä enää kovin moni muu muista. Albert Thomas voisi ikänsä puolesta muistaa mutta hän tuli näille kulmille vasta noin neljännesvuosisata sitten - Hearst oli häipynyt jo paljon aiemmin, taisipa olla jo kuollut tuolloin.”

”Mr. Thomas ei käy enää missään. Hän luultavasti pysyttelee muutenkin omissa oloissaan.”

”Tiedetäänhän ne kaivosmiehet. Pitävät kyllä yhtä mutta vain keskenään. Paitsi juuri Albert, joka piti yhtä Gregin kanssa.”

”Niin, veljekset muuttivat tänne asumaan kaivosuransa jälkeen.”

”Veljekset?” Mrs. Reese nosti ohuita kynällä piirrettyjä kulmakarvojaan tuijottaen auki rävähtäneillä hailakoilla silmillään Franiin. ”Eivät he olleet veljeksiä. Gregory oli puutarhuri. Niin. Bert ja Greg ...”.

Eleanor Reesen kysymyksen terävä sävy ja pistävä katse saivat Francesin hämilleen. Vasta hetken kulutta hän ymmärsi rouvan tarkoituksen.

Vanha rouva vaipui välillä mietteisiinsä ja Frances nosti kolhuja varoen teekupit pöytään. Kuppeja kiersi pesuissa haalistunut herkkä sinivioletti kukkakuvio, ne olivat ohutta posliinia eikä niitä ollut jäljellä kuin kolme ehjää paria, Frances tiesi.

Ulkoa kuului kotkotusta. Mrs. Reesellä oli muutama kanarouva pihalla.

”Täällä olikin kova meno kolmekymmenluvulla. Aivan toista kuin nykyinen unteloinen elämä. Lapsikullat tuossa linnakoulussa ovat tietysti sööttejä ja puhua pöpöttävät mitä oudoimpia kieliiä. Joskus se osoittautuu olevan englantia mitä minä vain en ole ymmärtänyt! Mutta he kaikki näyttävät samanlaisilta farmarihousuissaan ja duffelitakeissaan. Joku heistä voi olla tuleva filmitähti mutta Hearstin ajan veroisia tähtiä ei enää tule. Ainoa, joka olisi vetänyt vertoja noille Hollywoodin kulta-ajan näyttelijöille, jotka täällä kävivät lomailemassa, oli Sarah Bernhardt. Häntä eivät Hollywoodin tähtösetkään voita.”

Mrs. Reese napautti pöytää sormet nyrkissä. Hän pälyili silmälasiansa takaa oraakkelimaisesti, kauas menneisyyteen ja samalla utuiseen tulevaan katsoen. Frances oli nämä tarinat kuullut moneen kertaan mutta aina ne olivat jännittäviä. Amerikkalainen miljonääri Randolph Hearst oli hankkinut St. Donat’sin linnan rakastamalleen näyttelijättärelle Marion Daviesille lemmenlahjana. Eleanor Reese oli,

Nash Bayn kylässä legendaarisen St. Donat'sin linnan naapurissa Walesissa eletään 80- luvun alussa näennäisen uneliasta arkea kylän terveydenhoitajan Francesin hellässä huomassa. Linnan muureista lankeaa kylään varjo niin menneiden kuin nykyisten sukupolvien ylle.

Ja miksi ihmeessä kylän kuoro laulaa Sylvian joululaulua?

Kirja kuvaa lämminhenkisellä huumorilla naisten ystävyyttä ja kyläyhteisön vahvuutta, mutta myös jokaisen elämän ainutlaatuista yksinäisyyttä.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi